

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Éves díj 16 frt. v. 32 korona. Negyed éves 4 frt. v. 8 korona. Féléves 8 frt. v. 16 korona. 1 hónap 1 frt. 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DÍJAK:

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttérli cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

ELLENZÉK.

A „Nagy kozák.”

A képviselőház tegnapi ülésén lefolyt viharos jeleneteket élénken karakterizálja az a két szó, melyet Jemenyik báró kiáltott oda az erőszakoskodó elnöknek.

„Nagy kozák!” Így hangzott az oda kiáltott szó, a melyben nemcsak az elnök erőszakoskodása, hanem a kormánynak a zágrábi merénylet ügyében követett politikája is megtagadja helyes és találó jellemzését.

Nem először történik meg a magyar képviselőházban, hogy a mikor valamelyik apróbb náczi neki esik államcsúcsunk valamelyik jelvényének, hatalmi fölényünk valamelyik jól ismert és tiszteltetel követelő symbolumának, és ha minden ilyen alkalommal a parlament ellenzéki pártjai védelmére sietnek a megtüport Magyarországnak, s oltalmukba veszik mindazt, a mi tekintélyünket, domináns szerepünket, pengellengézi, — akkor a hatalom emberei kicsinyes formásokba kapaszkodnak, s rendszerint azzal ütök el a dolgot, hogy a forma — melyben az ellenzék államiságunk védelmében fellép — nincs jól megválasztva.

Ilyenformán történt ez tegnap is, a képviselőház nyílt ülésén.

Igen természetesen ama zágrábi gyalázatos merényletek állottak napirenden, melyek ott a magyar állam sérelmére lettek elkövetve.

Mindenki, a kinek az eszé helyén van és a szíve mindannyiszor megdobban, valahányszor a nemzet valamely igaz jogát, az országnak valamely jelvényét megtüportják, — tudja, érzi, hogy azok a mik Zágrábban történtek mélyen megalázzák a nemzetet.

Mindenki, csak éppen a kormány feje és a képviselőház elnöke, ez a két — nagy kozák nem akarja megérteni, hogy a magyar állam ellen Zágrábban elkövetett merényletekért a legteljesebb elégtételt kell szerezniük, még pedig a z o n m e l e g é b e n, a mint ezt így követeli meg a sértés természetéből és a magyar állam megtüport tekintélye.

Csak éppen Bánffy Dezső és Szilágyi Dezső keresik még most is az egérutat, a melyen át legalább ők ketten veszély nélkül kijuthassanak. Hogy az országunk becsületét megtépák; zászlónkat, czimerünket aljas módon meggyalázzák — azzal ugyan mért törőd-

jék Bánffy Dezső és Szilágyi Dezső, mikor az ellenzék harci kedvét olyan könnyűszerrel tudják lelohasztani a — házszabályok egérutjaiban való bujkálással?

Hát ugyan miért ne választanák ezek a nagy kozákok mindig a könnyelmesebb utat, mért ne térnének ki a komoly s tán veszélyt rejtő kérdések elől pusztán a házszabályokra való hivatkozással és mért ne haritának el a vihart a fejük felől, a mikor ezt egy kis — formai okból olyan könnyűszerrel megselekedhetik?

Tudvalevő dolog, hogy Bánffy Dezső nem az az ember, a ki a vihar első kitörésekor mindjárt tisztában tudna lenni azzal, hogy miként küzdjön meg az első, tehát a legvehemens ellenzéki támadásokkal.

Arra tehát, hogy összeszedhesse erejét s ideje legyen kölesón kérni a neki fogyatékosan jutott bölcsességet, politikai érzéket és tapintatot — arra van szüksége, hogy időt nyerjen a hadikészülődésre s lehetőleg teljes fegyverzettel léphessen ki a támadó fél harczvonalára elé.

Ebben a műveletben segítette meg tegnap ő kegyelmességét Szilágyi Dezső, a mikor az ellenzék részéről megtett indítványt nem bocsátotta szavazás alá merő formai okokból, csak azért, hogy a kormány fejének időt szerezzen s ezzel életet biztosítson részére még néhány napra.

Kétségtől, a milyen erőszakos ép olyan bántó és elszomorító jelenség az elnöki székét ülő nagy kozáknak eme viselkedése éppen akkor, amikor a magyar államot ért flagrans sértéssel szemben azonnal meg kell szerezni a megfelelő elégtételt.

A sértés, mely Zágrábban a magyar államiság legfőbb jelvényei ellen elkövetett, a gyalázat, mely országunkat érte ugyszólva feltételezi a rög-tön való elégtételszerzést.

És a mikor az ellenzéki pártok, mint egy ember, a megbántott hazafias érzés egész keserűségével szívükben, s a védelem egész készségével az akaratjukban kiállanak az erre legilletékesebb fórumra, s a hatalom részéről a legteljesebb elégtétel szerzését követelik, akkor előáll egy nagy kozák, s azzal vág vissza, hogy az ügy azonnal való elintézése — aházszabályokba ütközik. Ma még nem lehet a zágrábi sértésekért elégtételt

venni, mert hát holnap, vagy holnapután jobban elkészülhet Bánffy Dezső a mondokájára, mint a hogy elkészülve lehetett a mai napon.

No, de hát tegnap ő kegyelmessége előtt, ugy látszik a zágrábi diszpolgárság örömeinek élvezete elsőbrendű dolog volt, mint a nemzetet ért gyalázat és büntetendő cselekmény megtorlása.

Majd holnap, vagy holnapután, vagy azután valahogy csak megrepárolódik a nemzeti sérelem is — gondolja magában Bánffy Dezső. És a másik Dezső meg hűsögesen nyitogatja előtte az egérutakat, a melyeken át ez időszertint gazdája ép bórral kijuthasson.

Politikai hírek.

A költségvetési vita. Minthogy a képviselőház pénzügybizottsága a pénzügyminisztérium költségvetését előreláthatólag nem sokára elintézi és e szerint a pénzügyi bizottság jelentését még e hó vége előtt szétoszthatják a ház tagjai között, a költségvetési vita előreláthatólag már hétfőn, november negyedikén fog megkezdődni.

A brassói mandátum. Brassóból írják, hogy a tegnap megejtett képviselőválasztás szabadalvó párt jelöltje Schnell Károly ügyvéd közfelkiállításával a brassói első kerület képviselőjévé választott. Maurer főispán ez alkalomból ma 100 terítékű fényes ebédet ad.

A t. Ház.

A zágrábi eset.

Budapest, okt. 22.

A képviselőháznak ma viharos ülése volt.

Tizenegy óra felé már szokatlan élénkséggel uralkodott a Sándor-utczában, kocsi és gyalogosok egymást érték; mindenki jegyet szeretett volna, de ma csakugyan igazat mondott a kapura kifüggesztett táblácska, mely visszavonhatatlan tudomására adta mindenkinek, a kit megilletett, hogy: lélek az ajtón se ki, se be — mert minden jegy elfogyott.

A képviselőház folyosói szinte tömve voltak, ellenzék és kormánypárt ma jelent először hosszú idő óta ismét teljes csatarendben.

Egyszerre hangos éljenek hallatszanak a kormánypárti csapatok felől és 15–20 résznél kevesebb nr, részint pedig teljes ornátusban diszándó egyházi férfú haladt a

miniszterelnöki szoba felé, mögöttük feltűnt a horvát bán ismert alakja s ezzel le volt leplezve a küldöttség inkognitója.

Az elégtételt hozták ezek az urak Bánffy Dezső bárónak, a tegnap megszavazott diszpolgári oklevél alakjában, a miniszterelnök furfangja által az ellenzék jogos haragjának a mérséklése céljából eszközöltetett ez a diszes felvonulás éppen 10 percczel azelőtt, hogy Szilágyi Dezső elnök az ülést megnyitotta.

Tömve voltak a pad sorok az ülésteremben és a karzatokon is, a hangulat balról lelkes volt, míg a jobbon alig mertek megmozdulni, sőt még akkor is csendben maradtak, mikor Bánfy Dezső báró ő kegyelmessége megjelent a képviselőház színe előtt.

— Itt jön a diszpolgár!

— Hoch! Hoch! Zsivio!

Az elnöki előterjesztésekre senki sem figyelt, sőt a honvédelmi miniszter jelentéseivel sem törődtek valami sokat.

Az érdeklődés ott kezdődött, a mikor az elnök napirend előtt Kossuth Ferencnek adta meg a szót.

Kossuth határozottan jól választotta meg az első képviselőházi felszólalására az alkalmat; hazafias mélységtől áthatott tárgyalások kijelentéseit figyelemmel hallgatták minden oldalon és a tényállás ismertetése által sokban hozzájárult ahhoz, hogy az egész ellenzék spontán lelkesedéssel kövesse azt a riadót, melylyel a függetlenségi és 48-as párt az egész ellenzék harczba szólította.

— Az interpellációk fognak most általában bejelenteni!

Szilágyi és nem Bánfy Dezső mondotta ezt a mondatot; az elnök hamora az egész képviselőházat derült hangulatba hozta.

Apponyi Albert és Olay Lajos megjegyezték be interpellációkat a zágrábi ügyből kifolyólag.

Most már a napirendre, vagyis a holnapi napirend megállapítására került a sor.

— Javaslom, hogy a Budapesti felállítandó büntető törvényszékre vonatkozó javaslat tárgyalásak, hangzik az elnöki bal-dakin alól; egy pillanattal később már csatasorban állott Ugron Gábor.

— Meggyalázták Zágrábban a nemzeti lobogót! Nem tárgyalhat a képviselőház mást, mint a megtorlás módjait. A nemzet vegyen elégtételt ott, a hol a kormány tudatlan és pártjával együtt tehetetlennek bizonyul.

Zugó tapok, zajos éljenések szakították félbe a fényes vádbeszédet, melyet csak az igaz, hazafias lelkesültség diktálhatott.

A bevádoltak, nagyok és kicsinyek meg-lapultak helyeiken, csak a mikor Ugron Gábor a nemzeti érzést hiányára észlelt,

akkor állott fel közülük az, a ki úgy látszik a legjobban találva érezte magát: Jókai Mór!

Sápádan állott ott az őz férfú a második sorban. Ki hitte volna, hogy a szabadságharcz poétája a magyar képviselőházban ily helyzetbe kerül.

Szavai elveszték a zajban mellyel az ellenzék védekezését elutasította. Kis ideig még izgatottan látszott aztán, elcsendesült, mire még nagyobb lett az éljen, még zajosabb a taps, mikor Ugron Gábor azt követelte, hogy a nemzeti trikolor helyeztessék vissza helyére és ünnepélyesen, zeneszóval kövesse meg Horvátország, egy a polgárság, mint a hadsereg.

Hogy fogadták volna Jókai Mór, ha ő mondja ezeket a szavakat! Pedig kitellett volna tőle — egykor, ugy 47 év előtt.

— Halljuk! Mi lesz! türelmetlenkedett az ellenzék — és felállott Bánffy Dezső br.

— Nem engedhetem meg, hogy ily hangon...

Ilyes valamit mondhatott a nagy elégtételtevő és az ellenzék máris elvesztette türelmét.

— Ne arról beszéljen!

— Zágrábban lett volna ilyen legény! kiáltott nagy hatást keltve Lukács Gyula.

A jobboldal ezen felháborodva, Kúbi-nyi Géza és Sréter Alfréd siettek elleszolyozni a baloldal fokozódó haragját, de a mikor a miniszterelnök elismerte, hogy bizonyos dolgok történtek Zágrábban, és még is csak annyit koncedált, hogy lehet és esetleg kell is ezzel a kérdéssel foglalkozni — akkor már nem lehetett többé vihart elhárítani, bármiképp is iparkodott Szilágyi Dezső személyiségehez éppen nem méltóan, a villámharit szerepére vállalkozni.

Tette pedig ezt egyszerűen azzal a csalafintával, hogy helytelenül hivatkozva a házszabályok egyik szakaszára, kijelentette, hogy Ugron Gábor indítványa nem bocsájtható szavazásra.

Az ellenzék jogos felháborodásában is első sorban a higgadt magyarázathoz folyamodott és miután Helfy Ignác szolgált egy kis tanítással a miniszterelnöknek kvalifikálatlan szavaival, Beöth Ákos állott fel és az ő tekintélyvel párosult nagy tudományával azt igyekezett megmagyarázni, hogy a nemzeti becsület kérdése mégis csak fontosabb a budapesti büntető törvényszékénél.

Madarász József is igyekezett megmagyarázni a házszabályokat, Szilágyi Dezső pedig feltette szemüvegét, ide-oda lapozta a képviselőház barnatáblás törvénykönyvecskéjét és elkezdett okoskodni.

Prókátori furfang!

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Október 23.

A „Lawn Tennis” története.

— Dióhéjban. —

Irta: Dominusz Ede.

A labdajáték oly régi eredetű, mint az emberi civilizáció története. Mintegy varázslat tünik fel előttem az ó-kori görög élet; a longer főnyenes partján vagy virágos rét közepén megpillantok egy Nausikaszt, ki társnivaló labdázik. Még a vénülő Anakreon is földalomal gondol ifjúkori szerelmére, ki rányesen követelte tőle, hogy a „tarka vámmal felcipőzött” kisasszonyt a labdajátékkal mulattassa.

A klasszikus görögök a labdajátékok egész sorozatát megtanulták, melyeknek titkai a görög műveltség lassankint a rómaiakat is bevezette és különféle ókori nemzeti játékokkal tarkította azokat. Ezen játékok később az egész kontinensen elterjedtek.

A régi világ összedőlt, de a labdajáték csak romjain is fenntartotta magát, sőt a középkor vége felé már alapul szolgált egy magasabb művészi labdajátékhoz, mely különösen Francia és Olaszországban kezdett divatni; ebben megtaláljuk a lawn tennis prototípusát is.

Ezt a nevet Angliában nyerte, de már jóval előttr Franciaországban, az úgynevezett „jeu de la longue paume” majd későbbi fejlődésében „corte paume” (királyi játék,

királyi játék közben, előbbi a szabadban, utóbbi zárt terembe) a középkor legkedveltebb játéka volt. (A francia forradalomban lapdajátésház.)

Franciaországban és Angliában az „udvari” kastélyokban, a nemesek váraiban ez a nagyobb városokban ezen játékokat közkedveltséggel karolták fel.

A 16. század elején lassankint a szomszédos kisebb német államokban is elterjedtek, majd a harmincz éves háború miatt szűntek el, mivel ez a magasabb szellemi műveltség fejlődésének sokáig útját szegte.

Franciaországban XVI. Lajos koráig még fenntartotta magát az ezen czélra szolgáló játék termekben, azután mindinkább vesztett népszerűségéből, végül teljesen megszűnt a „paine” lapdajáték, melyért egész Páris rajongott. A 14. lapda ház közül (1657-ben már csak ennyi volt a városban) kint a versaillei lapda épület, hol 1789-ben a legelőkelőbb francia nemesek lefejeztették és ezzel a francia uralom hajdani fénykora egészen elhomályosult.

Angliában a painne játék tennisnév alatt a 14. században jött szokásba. Az elnevezést csak hosszú és vitás tanácskozások után fogadták el s kezdetben csak harmincznegyven játéktérre voltak gyakoroltak, később azonban itt Angliában találta meg igazi hazáját. Lassankint elhagyják a zárt helyiségeket és a szabad ég alatt kultiválják, innét nyerte azután a lapdajáték a lawn tennis elnevezést.

Az angolok a világot egy igazi sport játékkal ajándékozták meg, mely bonyodalma

daczára is kivételében eléggé összehangzó, leleményes, megköti a figyelmet és az érdeklődést, nem fárasztó, tulságos megerőltetést nem igényel, a fiatalok által könnyen hozzáférhető, szóval: a lawn tennis egészséges és mulató sportjáték.

A helyet már távolabb felismerhetjük fehér négyszögű vonalairól, melyeknek közepén egy háló van függőlegesen kifeszítve.

Mindenütt látható. Árnyékos helyen lugasok mellett, zöld gyepkel környezett tisztáson vagy sima aszfalton, akár a jég és hótól környezett magas hegységek völgyeiben, akár a forró India óriási pálmáinak árnyékában.

Az igazi lawn tennis játékos daczol a természet akadályai; mindenütt fel tudja állítani azt a pár méternyi hálót és ki tudja szabni azokat a négyszögű fehére vonalakat, melyek a sportjáték legfőbb titkait rejtik.

A fehér egyszőrző 24 méter kiterjedéssel képezi a harczteret. Minden egyes lapda, mely a jelzett vonal határára kívül esik a földre, semmis azaz magyarul nulla.

A háló az egész területet két egyenlő részre osztja, mind két játékos foglal állást. A háló egyuttal akadályt is képez, melyen a labdának keresztül kell repülnie. Régibb időkben a háló sokkal magasabbra volt állítva, míg játékosoknak egymás iránti kölcsönös figyelmét a lehető legalacsonyabbra szabta mely (a mi főleg a szép női partnerek miatt eléggé indokolt is.)

Ez a minimális magasság véglegesen a talajtól számított 0-91 méter, tehát 9-1 deciméterben állapították meg, a karok pedig,

melyekre a háló erősítve van, 16 centiméterrel magasabbak lehetnek.

Lássuk most az ütések esélyeit és ha úgy tetszik kedves olvasóm, élvezzünk egy partit.

Játsszanak A. és B.

A. balkezébe vesz két három lapdát, elhelyezkedik az alapvonal jobboldalán, jobb lábával előre lép, a másikat vízszintesen tartja felbő egy lapdát és azt ellenfelének mozgatait kutatra, határozott, de nem erős ütéssel rézsut ellöki a hálón s a kiszögellő vonalon át ellenfelének, B-nek küzdtere felé.

B. várja, míg a gummi-lapda a földről felugrik s vissza üti a hálón keresztül.

Most hirtelen elugrik A. a ki mint kezdő felfogja a vissza dobott lapdát és tour retour ujra állóki B-nek vagyis az ellenfél mezejének figyelmen kívül hagyott helyére.

B. már várja a lehulló lapdát, hogy azt vissza üthesse, még mielőtt a talajt elérné, de siker nélkül és így az első játékot A. vagyis a jobb oldal nyerte meg, tehát 15-öt, vagyis angol udvariassággal „Fischen love”-t mond be az ellenfelnek, B-nek terhére.

Régi szokás ugyanis, hogy minden nyert játék 15 pontot számol az ellenfelnek, mely a következő párti sikeres vagy sikertelen eredménye szerint mindig tizenötöt több vagy kevesebb lesz.

Most a játszóknak helyet cserélnék, A. a bal, B. a jobb oldalra kerül. A kezdő, mivel ő a nyertes fél. Bumm! A labda megakad a hálón; az állás jó, de az ütés magasabbra

történjek, tehát egy hiba s dob újra, — a második labda szabályosan rept, de a háló szelét súrolta, „Let!” kiáltja B. a labda nem érvényes, kérek még egyet, helyes! Maradjon most nyugodtan a helyén, mert vissza! „Küldöm” s egy hatalmas ütéssel a labda visszaesik A. mellére. „Harcképtelenné tettem!” — kiáltja B. örömmel. Most én győztem és 30-at mond be A.-nak a rovására.

Hátra van még hat játék. Minden játék-menetben három háromszori dobás van.

És ha egy született angol az ő elmaradhatatlan monoklijával és kis csibukjával lekötve érdeklődésünket, elkezd amugy Isten igazában játszani, akkor az a patent „wonder”-féle labdaverő csodákat művel.

Rövid pillantás a játék menetére, rög-tön meggyőzi a szemlélőt arról, hogy a legapróbb formai dolgok is legnagyobb figyelmet követelnek; így például a játék eredménye szoros összefüggésben áll az álló helyekkel; a játék súlypontja a hálón s az alapvonalokon nyugszik.

A labdának a hálón túl kell esnie és nem szabad, hogy az alapvonalakon túl érintse a talajt.

A játékosok attól a perctől kezdve, midőn az első lapda vissza lett ütve, helytük a határvonalakon belül tetszés szerint változtathatják — a játszó feleknek érdekében áll, hogy a visszatűt lapdát kiki a saját mezején meg ne tartsa, hanem azt ismételtén, akár a leesés előtt, akár pedig a földre történt leesés után a hálón keresztül ujra visszatüsse. Egyuttal törekedniök kell az ellenfeleknek arra is, hogy a labda visszatűse

Kolozsvár, október 25

Az ifjúsági gyűlést megelőzőleg 4
kor választmányi gyűlésre hívta össze
szakszervezeti tagokat Krenner Miklós, elnök
lentén, hogy állásáról le fog mondani,
a múlt gyűlés hangulatából meggyőző
hogy tisztének betöltésére hiányoznak a

szállítását, valamint a Budapest—Köszvár
hálózat kiépítését.

— **A polgári daegylet** mindinkább több taggal bir. Ezt bizonyítja a következő értesítés: A köszvári polgári daegylet kebeleében Benigni Samuélne urnó vednöksége alatt alakult „női ének-kör” hétfőn ta totta első bevezető próbáját. Jelen voltak a közreműködésüket egyévi kötelezettség mellett, aláírásukkal is megerősítették: Demjén Lujza, Demjén Anna, Ferenczi Katus, Ferenczi Erzsi, Melitskó Idos, Feszt Irén, Poszler Józsefné, Virágháti Juliska, Nagy Piroska, Dunki Mariska, Lőrinczy Erzsi, Hancz Gizella, Tarkál Beláné, Szentpéteri Juliska, Somlyai Juliska, Somlyai Anna, Burgya Ilona, Lengyel Anna, Seeman Eszti. A megjelenésben akadályozva voltak: Katenai Adámné, Nádas Róza, Mészáros Katicza, Károli Giza, Reich Róza, Lászlóczy Giza, Szántár Eliz. — Rendes próba: Hétfőn és pénteken 4 órakor az iparos-palota „könyvtár” termében. November 1-ig szives jelenléteket elfogad Török Lajos titkár.

— **Tudomásul.** A közs hadügyminisztérium arról értesítette a kereskedelmi és iparkamarát, hogy a közs hadsereg bórnmű felszerelésének egy negyed részét az 1896 évi szállítási néve is a kisiparok tartotta fenn. A pályázaton egyes kisiparosok és ilyenekből álló szövetkezetek vehetnek részt, de a pályázatok csak saját műhelyében készítet árut szállíthatnak. A ki lábbeliken kívül szíjjazatokat is akar szállítani, ez iránt különös beadványban nyilatkozhat. A szállítandó czikkeket mintáni a budapesti és gyulafehérvári raktárokban megszereshetik. Bónat pénz, vagy pénzbeli biztosítékát nyujtani kell. A folyamodványokat a szokásos minta szerint 1895. december 9-én déli tízenkét óráig a gyulafehérvári intendatúrához be kell adni a beszállítási is ugyan ide történik. Minden oly városból, hol több iparos nyert megbízást, egy kiküldött mester a czikkeket mintaszorú készítését ruháraktárokban tanulmányozhatja és társait is betaníthatja. A szállítási minimumja vagy maximuma az egyes szállítókra néve nincs meghatározva. A szállítási feltételek melyek főleg beszállításra és a tárgyak átvételére néve fontos intézkedéseket tartalmaznak, a köszvári kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők. Köszvár 1895. okt. 22-én.

— **Uradaalmi vadászat Gödöllőn.** Hétfőn a kerepesi erdőben udvari hajótóvadászat volt, melyen részt vettek Lipó bajor herceg, az ott időző udvari méltóságok, ugyszintén a korona-uradalomhoz tartozó főbb tisztviselők. Az egész napi vadászat eredménye: 96 fácán, 63 nyul, 2 őzbak, egy szalonka s egy róka. Vadászat után zsákmány a kastély udvarán kiterítettett, mő felseje a királyné Gizella főhercegnőv megnézett. Gizella főhercegnő valószínűleg ma távozik Gödöllőről.

— **Jászai Marit elítélték.** A budapesti királyi törvényszék hétfőn délután foglalkozott Szohner Olga végzett színésznővel. Jászai Mari asszony ellen indított becsületsértési ügyével. A tragika tudvaleg leg Bánk bán előadása alkalmával azt válni a színpadon, hogy a körülötte álló a ról-személyesítők nevetélnék, mig ő szemérmesül feladta. Ez annyira kihozta sodrából, hogy Szohner Olát, az apródok egykét, tetleg bántalmazta és becsületsértést is megtamada. A járásbíróaság — mint a nak idején megirtuk felmentő íteletet hozott. A mai törvényszéki tárgyaláson másró nem volt jelen. A törvényszék másró órán át tartott beható mérlegelés után me semmisítette a járásbíróaság íteletét arra álláspontra helyezkedve, hogy miután ugysértés, mint a tetleges bántalmazás be igazolva, a jogtudomány nem fogadhatja az a nézetet, níntha az alakító művész zékletlen lenne minden iránt, a mi a színpadon kívül történik. Jogászai szempontból es enyhítő körülmény lehet az a lelkiállapot, mely a játék közben fogva tartja a színés. Ezek alapján a törvényszék Jászai Mari vő forint pénzbírságra ítélte.

— **Tot. 10:2,615.** Ezt az óriösszeget fizették ki tegnap Párisban a szíouen-i versenyek alkalmából. A prix de Droban ugyanis egy fenomenalis outsider; Rtile jött be, s a nagy quőta némileg almagyarázatát, hogy a versenyben 16 lődult.

— **Tíz gyermekek tűzhálála.** Aroszország stargazdi kerületében levő Sajócheekben szombatban hirtelen tűz támadt, mely egy házát elhamvasztott. A házban tá szegény munkáscsalád lakott, kik gyermekeket a lakásokba bezárták, mig a szülők volt. A tűz oly rohamosan terjedt az épületben, hogy a gyermekek közül ötöt lehetett megmenteni, többi tíz gyermek a lángok között lelte halálát. A tűz a gyermekek vízgyátatlansága folytán keletkezett.

— **Hangverseny az utcán.** A risből írják a „N. Fr. Presse” utján: opera előtt tegnap délután nagy néphangverseny volt, melyet a tengerészeti zenadott. Százezer ember lehetett az opera előtérén. A hangverseny alatt gyjtöttek a dagaskari katonáknek. A tengerészeti zenakart, melynek létét tudvalegőleg a költségvetési bizottság megsemmisítéssel fenyeztet, zajoson megjelenezték.

Nyilatkozat.

Dr. Szász Károly országgyűlési képviselő ur kegyeskedett becses lapjában az én ifjú szerepelésem megítélni. A nekem impatárentylenység daczára soha sem mertem álmodni sem arról, hogy engemet, az együgyömeti hallgatót, a képviselő ur olyan figyben részesítsen, hogy kijelentései megerősítésért régre oda tegye a „szerkesztő véleménye” rontí Egységeti Könyvtár.

gyon kitűntetve érzem magamat képviselő ur, de miután, én semmiféle támadást riposzt nélkül nem hagyok, arra kérem, hogyha honatyi nagy kiterjedésű gondjai mellett, időt szakítva, le megtisztatik elreszkadni az ifjúsághoz, jobb információk alapján tegye ezt meg. De ha ön is képviselő Uram beleszólt egy olyan kör dolgába, melynek keblé és csak őt illető kérdéseivel nyilvánosan oly módon, mint Ön tette, érdemlegesen nem szoltak kívülé állók foglalkozni, én is beleszóllhatok az Ön tetteibe és azt hiszem, hogy sokan vannak mások is velem együtt nemcsak az ifjúság körében, kik az ifjúsághoz való illetlen túlságos leereszkedést és eljárást nem tartják a képviselő állás auctoritásával kompatibilisnek.

Fogadja egyébképen Nagyságod nagyrabecsülésem őszinte kifejezéseit.

Krenner Miklós.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ eredeti táviratai.)

Országgyűlés.

Budapest, okt. 23.

A képviselőház mai gyűlésén napirend előtt V é c s e i képviselő kérdést intézett Szilágyi Dezső ház elnökhöz az iránt, hogy miért nem engedte neki meg a tegnapi ülésen a felszólalást?

Szilágyi Dezső házelnök felelt:

Azért, mert személyes kérdés címen kért szót, holott a felszólalásokban senki megelőzőleg meg nem nevezte.

Kossuth Ferencz Bánffy tegnapi beszédére válaszkölyva kimutatta, hogy nem jászította ki a házszabályokat, hanem jogával őlt. Bánffynak nem volt kötelessége válaszolni, de azt hitte ha magyar szívére apellálni fog, feladni fog. De csalódott. (Hosszas éljenzés.)

Bánffy azt felelte, hogy a Kossuth által szívére való hivatkozása, megkerülése a házszabályoknak.

Ezután Pázmándy Dénes beszélt a Ház nagy figyelme között.

Érdekesen vázolja zágrábi tapasztalatait.

Előadása szerint a botrány természetleg volt előkészítve.

A királylátogatást megelőző napokon több ízben gyűlések tartattak a melyeken a botrányt előkészítették.

A gyűlésekről tudomása volt bánnak, a polgármesternek és a roktornak.

Az egyetemi ifjak részére maga rektor rendelt 51 diszruhát Budapesten Tiller szabónál.

Midőn az 51-ik ifjunak a ruhátakarták adni, ennek apja tiltakozott az ellen s kijelentette, hogy fiát nem engedi ilyen demonstrációban részt venni.

Ebből világos, hogy előre tudták az intézköz a botrány bekövetkezésé.

Ezután elmondja, hogy miképen védtek a magyar állam vasuti hivatanokok a magyar zászlót. (Éljenzés.)

A horvát diákok azon zászló körül melylyel Jellasics Magyarországra jött, kardjukat kirántva kiáltották Jászivó kral horvatski. (Gyalázat, gaság!)

Interpellálta Bánffyt, hogy megszándékozik tenni?

Szederkényi az egyetemi ifjak elleni brutalitás ügyében interpellál.

Hock interpellált a csongrádi hótósági intézkedések ügyében. Percsnagy zajban válaszolt, a többség tudomását vette.

A lefolyt vita után letárgyalták a budapesti büntető törvényszéki javaslatot.

Válaszok az interpellációkra.

Budapest, okt. 23.

Bánffy Dezső miniszterelnök a Ház gyűlésén kijelentette, hogy holnap válaszol különböző interpellációkra.

Ezek között van az az interpelláció a melyet Bartha Miklós képviselő intézett Batthyány miniszterelnök arczépe ügyél.

A zágrábi ügyben Apponyi interpellációjára a miniszterelnök holnapután, pénteken válaszol.

Torda-Aranyos megye gyűlése.

Torda, okt. 23.

(Az „Ellenzék“ telefon tudósítása.)

Bethlen Géza gróf főispán elnölete alatt zajos gyűlés volt ma a megyeház közgyűlési termében.

A főispán jelentést tett a megyéről amaz öröndetes körülmények között hogy Ó Felsége kolozsvári látogatása alatt.

kalmává a vármegye küldöttségét is fogadni kegyeskedett.

Azután részvétellel emlékezik meg a László főherceg halálával értgyászról, melyért részvétét nyilvánította a vármegye is József főherczegnek.

A közigazgatási állapotok ismeretése rendjén a főispán sajnálkozik a felett, hogy hivatott egyének a közigazgatás mindenik ágazatának vitelére nem találkoznak.

Szerinte a közigazgatás államosítása volna hivatva ezen segíteni.

Betegh Ferenc bizottsági tag fejtegeti, hogy a hiba nem az egyénekben van, hanem a rendszerben. Nem az államosítás javítana a rendszeren, hanem javítana az, ha a tisztviselői állás betöltésénél nem kotezőlokat tartanának szem előtt s nem a politikai pártállást, hanem az egyéni képességet vennék tekintetbe.

Vitát keltett az alispán szék betöltésének kérdése is. Eltárgyan ugyanis a belügyminiszter leirt, a melyben nehezítésénél ad kifejezést a miatt, hogy a tisztviselők egyik alispán jelölt körül tömörlőni igyekezett. Bethlen Béla és Miksa Imre felszólalnak a miniszter e leirata ellen, mely a vármegye önkormányzat jogait érinti. Az alispán választás különben decz. 19-én lesz a gyűlést d. u. folytatják.

Az új osztrák kormány bemutatkozása.

Bécs, okt. 23.

— Az urak házának gyűlése. —

A karzat roskadásig tömve volt. A miniszteri padokon helyet foglaltak: Badeni, Welserheimb, Gautsch, Bilinszky, Ledebur, Gleispach, Glanz.

Gr. Trautmannsdorff elsőb kegyetesen emlékezik meg László főherczeg haláláról. Felhatalmaztatik a részvétet a feneséges szülőknek tudomására hozni. A kabinetváltozása vonatkozó iratok felolvasása után, bejelenti az elsőb, hogy a távorú Gr. Kielmannseggnek a ház köszönetét fejezte ki a barátságos viszony ápolásáért. (Helyeslés.)

Ezután Badeni miniszterelnök kérészt Minden bevezetés nélkül felolvassa az alsóházban tett nyilatkozatát. Megújuló helyeslések között egy speczialis kijelentést akar tenni az urak házában színe előtt. — Egy olyan kormányzat, mely nem bizonyos párt támogatását reméli és a mindenekfelett minden párt hazafias elemeire számít, célját csak úgy érheti el, ha igazságos elbírálásban részesül, a mit a ház tradíciói következtében jogosan elvárhat. (Fésége kormány, mely dinasztikus és állam motívumokból ál, pártatlan irányával célját felé tör, határozottan és erős reménnyel appellál a ház hazafias támogatására. (Megújuló zajos helyeslés. A miniszterelnököt számos üdvözlék.)

Kissebb jelentőségű kérdések elintézését után az ülés feloszlott.

A feketék harezteréről.

Budapest, okt. 23.

A Reuter-ügynökség jelenti Zanibárból: Az angolok Me Dangall vezetése alatt elfoglalták a felkelő vezér Kombo Mtupufaluját. A vezér megfutott.

Megnyílt japáni kikötők.

Budapest, okt. 23.

Pétervárról táviratozzák: A „Novo Vremja” egy wladiwostoki tudósítása közli, hogy nemcsokára folytatódni fog a további japáni kikötőknek megnyitása, az internációnális kereskedelem számára. E kikötők: Szimonozeki, Ujokkajtschi, Tokio, Sendai, Aomori és Otarunai.

Szögyény Bécsben.

Bécsből táviratozzák. A monarkának berlini császári udvarnál meghatalmazott nisztere és nagykövete Szögyény-Marich László tegnap Bécsbe érkezett rövid tartózkodás.

NEMZETI SZINHÁZ.

Holnap, csütörtökön, október 24-én.

ROMEO és JULIA.

Főszerekesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerekesztő és laptulajdonos

MAGYARY MIHÁLY.

Ö Egy fess, fiatal, egyedül élő özvegy asszony ismerettségét keresi egy fiatal, csinos nagy városból jött egyetemi hallgató. Levelfényképpel a kiadóhivatalba kér „Özvegyasszony” 1. jelige alatt. Teljes discretió.

BCU Cluj Napoca

H I R D E T É S E K.

Sz. 3390—1895.

754. (1—2)

Pályázati hirdetmény.

A Szent-Tamás székhellyel (Szt.-Tamás, Tibód és Ülke községek) és évi 300 frt fizetéssel rendszeresített s. jegyzői állásra idei 3058. sz. a hirdetett pályázat kellő eredménnyel járván, a fizetés most már évi 400 frtra lett felemelve.

Ezen 400 frt évi fizetéssel járó s. jegyzői állásra tehát újabb pályázatot nyitunk és felhívjuk mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodásukat folyó évi november hó 10-én déli 12 óráig hozzánk adják be.

A megválasztandó s. jegyző ezen fizetésért köteles az anyakönyvvezetői teendőket is végezni.

A választás Szent-Tamás községben folyó évi november hó 14-én lesz.

Udvarhelyvármegye közgazg. bizottságától.

Sz.-Udvarhelyt, 1895. évi október hó 19-én.

UGRON JÁNOS,
alispán, alelnök.

Sz. 3214—1895.

Hosszaszói járás főszolgabírája.

Arverési hirdetmény.

A nagy-ekemezői községi elöljáróságnak hozzáam beadott kéreése folytán ezennel közhírré teszem, miszerint a Nagy-Ekemező község tulajdonát képező **négykövi lisztelő malom** folyó évi november hó 15-étől kezdődőleg 6 egymásután következő évre haszonbérbe fog adni.

Mint felkiáltási ár: 1000 frt állapított meg, s ennek 10 százaléka — azaz 100 frt — az arverés alkalmával bánatpénzül letendő.

A haszonbéri szerződés részletes feltételei a községi irodában bármikor betekintheők.

Ezen arverés hatánapját, folyó évi november hó 3-ikán délután 4 órára a községi irodába tűzöm ki, melyre arverezni kívánókat ezennel meghívom.

Hosszaszó, 1895. évi október hó 20-án.

Főszolgabíró helyett:

Farkas Géza,
t. szolgabíró.

752. (2—3)

ARVERÉSI HIRDETMEY.

Az első magy. engedélyezett arverési csarnokba beadattak legfinomabb porcellán árúk,

ugymint:

100 hat és 12 személyre való komplett ebédlő-, tea-, kávé- és fekete kávé készlet, legújabb, ledisebb mintákban; valamint:

50 mosdó készlet, asztali- és függő lámpák teljesen felszerelve,

folyó hó 24-én és a következő 6 napon át

el fognak arvereztetni.

Az árúk az Arverési Csarnok helyiségeiben (Belközép-utca 19. sz.) közszemlére kitéve vannak és megtekinthetők.

Ezen igen előnyös alkalomra, szép és finom Servicek és lámpák olcsó beszerzésére a t. község b. figyelmét tisztelettel felhívja az

Kolozsvar, 1895. okt. 21.

Első magy. engedélyezett arverési csarnok

748. (2—3)

Megérkeztek az asztali, függő, fali- és kézi Petroleum lámpák.

Legnagyobb választékban, a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

Frank-Kiss János fiainál KOLOSZVÁRT.

Ajánljuk az idény beálltával kályha- és agyáru-gyárnak készítményeit, u. m.: Tűzálló Cserépkályhák legválasztékosabb kivitelben.

Tűzálló Chamotte-téglaikat, Hardtmuth L. & C. budweisi kályha-gyárának főképviselesége és raktára az összes erdélyi részekre.

Olcsó árak!

728. (6—12)

VENDEGLŐ NYITÁS!

Van szerencsém a n. é. helyi és vidéki közönség becses tudomására adni, hogy a kolozsi sósfürdőről bejöttem és átvettem **Kolozsvar** az

„ARANYAS SZÁLLODÁT“

a vendéglő-helyiséggel együtt és azt a jelen kor igényeinek megfelelően még egy külön étteremmel rendeztem be.

Főtörökvesem lesz ezután is magyar konyhám jó hírnevét megőrizni és a már elismert **tiszta hamisítatlan borokkal**, ugyisint **friss Kőbányai sörökkel** szolgálni, hogy a n. é. közönség kegyes pártfogását kiérdemeljem.

Előfizetéseket elfogadok ebéd és vacsorára, egy hóra 16 frt. Nem előfizetőknek egy ebéd (3 tál étel) 43 kr. Egy vacsora 28 kr.

Csinosan berendezett szobák kaphatók 40 krtól fölfelé.

Kiváló tisztelettel

743. (2—3)

JÓZSA B., vendéglős.

UJ ÜZLETNYITÁS!

Alólírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Kolozsvar, Jókai-utca 3. szám alatt**, az ujonnan épült nagy szálloda mellett

NŐI- és GYERMEK FELÖLTŐ

nagy gyári raktárt nyitottam.

Midőn ennek szíves tudomásul vételét kérem, egyuttal felhívom nagyrabecsült figyelmét dusan felszerelt raktáram szíves megtekintésére.

Vidéki megrendeléseket egy jó ruhaderék beküldése után a leggyorsabban teljesítek.

Kiváló tisztelettel

703. (6—10)

Virág János.

Nagy gyári raktár!

ELADÓ GŐZGÉP.

30 lóerejű, 45 □ meter fűtőlappal bíró üsttel jutányos áron eladó.

Gőzgép és üst majdnem teljesen új állapotban vannak.

Közelebbit:

Glückseel János fia vas-üzletében

Abrudbányán.

751. (2—3)

PÁNCZÉL IMRE

fűszer-, esemege- s elkülönített helyiségben berendezett

„festék-üzletét“

Kolozsvar, Hid-utca 18. sz.

Pontos kiszolgálás, tisztán kezelt árúk a legolcsóbb árak mellett!

Elárúsítás nagyban és kis mértékben.

583. (19—x)

Csucsai első minőségű

hasáb bükfa,
nem usztatott.

Egy vagon 100 métermázsa Kolozsvar, házhoz szállítva 64 frt, Csucsán helyt 40 frt vagonba rakva.

Megrendelhető Csucsán, akár Kolozsvar:

a kolozsvári hitelbank s társai csucsai faüzletének utódánál.

(Csucsáról rendelve 10 frt előleg küldendő.)

614. (22—x)

GÁL SIMON,
(„Korona“-vendéglő.)

MEZŐGAZDASÁGI BANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Kolozsvar, Jókai-utca 3. sz., I. emelet.

Elfogad betéteket 5%-ra, naptól napig való kamatozás mellett, s a tőkekamat-adót az intézet sajátjából fizeti.

Leszámlit váltókat előnyös kamatlábbal.

Kölcsönöket nyújt bekebelezés mellett 50 forinttól kezdve.

Törlesztési kölcsönöket kedvező feltételek mellett s rövid idő alatt lebonyolít.

Az összes bank- és takarékpénztári tiszteletre vonatkozó szíves felvilágosítással szolgál

az igazgatóság.

Hivatalos óra: délelőtt 9—1/2 óráig.

650. (7—50)

Poszler Gyula divatárú házában

Kolozsvar, Belhid-utca 3. sz.

!!!Megérkeztek az őszi és téli új kelmék!!!

Szabott árak mellett kaphatók:

30 kr. 1 méter duplasz. szörkelme.

30 kr. 1 méter téli Loden-kelme.

50 kr. 1 méter Női posztó-kelme.

1 frt 1 méter 130/c. széles Női posztó-kelme.

45 kr. 1 méter fekete Caschemir.

50 kr. 1 méter fekete ruha-Crepp.

60 kr. 1 méter fekete mintás ruha-Crepp.

110 kr. 1 méter 130/c. széles angol Cheviot.

90 kr. 1 méter selyem surah, minden szín.

120 kr. 1 méter tiszta selyem fekete Mervellio.

130 kr. 1 mt. Ottomán szín. selyem.

35 kr. 1 méter selyemmel szövött szerb vászon.

25 kr. 1 méter vastag ruha Barbet.

30 kr. 1 méter finom francia Barbet.

16 kr. 1 méter Csipke-függöny kelme.

20 kr. 1 méter igen jó Chiffon.

24 kr. 1 méter jó minőségű Creton-gyolcs.

4-90 kr. 1 vég Irlandi vászon.

90 kr. 1 darab Clott érnő.

190 kr. 1 darab selyem esernő.

110 kr. 1 darab jó minőségű fehér ing.

70 kr. 1 darab téli alsó ing vagy nadrág.

70 kr. 1 darab 100/c. nagy hársas-kendő.

20 kr. 1 méter jó minőségű derék-béls stb.

Ezeket kívül minden a szakmába vágó árúk a legfinomabb minőségig kaphatók.

Daczára azon erős versenyeknek, a mi e szakmában ma városunkban létezik, előnyös bevásárlásaimnál fogva, szabott árakon ugyan, de minden versenynél olcsóbb vagyok.

A n. é. közönség becses pártfogását tisztelettel kéri

696. (8—x)

a fentebbi.

A brassói portland cement-gyár

ajánlja az általánosan kitűnőnek elismert

PORTLAND CEMENTET

felelősség mellett

folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasúti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

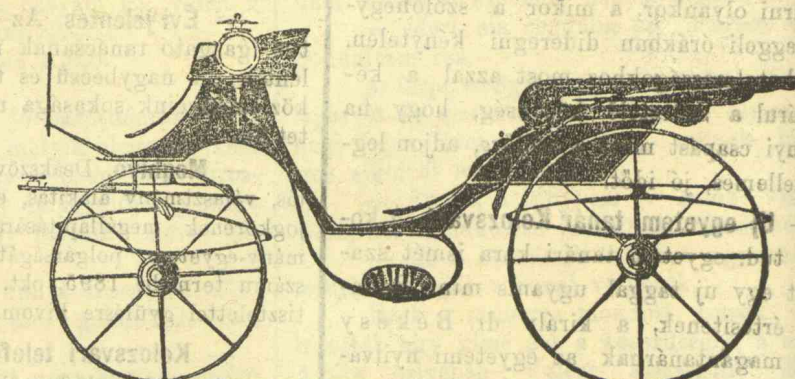
Kolozsvar, kapható:

SEGESVARY és TARSAI kereskedő uraknál és TESSITORI és GURISATTI beton-vállalati cégénél.

586. (40—x)

A berlini nemzetközi ipar-műfállításon 1895-ben dísz-oklevéllel, kereszttel és arany éremmel lett kitüntetve.

UDVARI ANDRÁS kocsikészítő,
Kolozsvar, Hidfő-utca Zöldfa-vendéglővel szemben.

Van szerencsém felhívni a nagyérd. közönség becses figyelmét üzletemre, hol készítek mindennemű ruganyos fényűző kocsikat; elvállalok nyerges (szatler) és fényező munkákat a legjutányosabb ár mellett.

Megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölök.

Raktáromon mindig nagy készletet tartok megtekintés végett s a nagyérdemű közönség rendelkezésére állok.

Nagybecsű pártfogását kérve

tisztelettel

742. (2—30)

Udvari András,
kocsikészítő.